Tekstitatuoinnin toteuttaminen

Tatuoinnin suunnittelu ja toteutus reiteen

Emmi Salonen

Kulttuurialan opinnäytetyö
Kuvataiteen koulutusohjelma
Kuvataiteilija (AMK)

TORNIO 2013

TIIVISTELMÄ

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU, Kulttuuriala

Koulutusohjelma:	Kuvataiteen koulutusohjelma
Opinnäytetyön tekijä(t):	Emmi Salonen
Opinnäytetyön nimi:	Tekstitatuoinnin toteuttaminen – Tatuoinnin suunnittelu ja toteutus reiteen
Sivuja (joista liitesivuja):	31 (4)
Päiväys:	18.3.2013
Opinnäytetyön ohjaaja(t):	Pirjo Laisalmi & Henri Hagman

Aiheenani tässä opinnäytetyössä oli toteuttaa tilaustyönä tatuointi. Asiakkaani tilasi minulta reiteensä tatuoinnin, joka saisi sisältä ainoastaan pelkkää tekstiä. Tässä opinnäytetyössä käsittelen tatuoinnin suunnittelu- ja toteutusprosessia tatuoijan näkökulmasta. Pohdin hieman suunnittelun merkitystä osana tatuointiprosessia, sekä käyn läpi tatuoinnin toteuttamisen vaiheet.

Tatuoinnin tekeminen koostuu kahdesta eri vaiheesta: suunnittelusta ja toteutuksesta. Suunnittelun aikana otetaan selville millaisen tatuoinnin asiakas haluaa ja millainen itse asiakas on, jotta tatuoinnista saadaan mahdollisimman sopiva juuri hänelle. Suunnittelussa on hyvä myös tehdä muutama vaihtoehto asiakkaan mieltymysten mukaan, joista asiakas saa valita mieleisensä. Toteutuksessa hygienia ja laadukkaat välineet ja tarvikkeet ovat miltei tärkeimmät asiat, jos lopputulosta ei oteta huomioon. Aiemmat kokemukseni tatuoimisen parissa toki helpottavat tätä prosessia, mutta tekstitatuointi aiheena oli minulle aivan uutta, joka toi omat haasteensa.

Suurin osa opinnäytetyöni kirjallisesta osasta on raporttia tatuoinnin suunnittelusta ja toteutuksesta. Käyn kirjallisessa osassa läpi suunnittelun eri vaiheita asiakkaan toiveista ja vaatimuksista lopullisen fontin valintaan, sekä toteutuksen eri vaiheita siirtokuvan tekemisestä valmiiseen tatuointiin. Pääasiallisina lähteinä olen käyttänyt, kirjallisuuden niukan tarjonnan vuoksi, tatuoinneista ja tatuointien tekemisestä kertovia internetlähteitä, joita löytyi runsaasti.

Koen, että taitoni tatuoijana ovat karttuneet tämän projektin myötä, ja että onnistuin tuottamaan asiakasta miellyttävän lopputuloksen, ja sellaisen tatuoinnin josta hän voi olla ylpeä. Suunnittelun merkitys nousi tärkeäksi asiaksi, sillä ilman hyvää suunnitelmaa ja asiakkaan toiveiden kuuntelua, tatuointi saattaa epäonnistua, tai asiakas ei tunne sitä omakseen. Aion jatkaa tatuoimista, enkä enää pelkää tehdä tekstitatuointeja. Oman toiminimen perustaminen tulevaisuudessa on myös ollut mielessä jo jonkin aikaa.

Asiasanat: tatuointi, kehotaide, koristelu.

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, Education

Degree programme:	Visual arts
Author(s):	Emmi Salonen
Thesis title:	Executing a text tattoo – planning and executing a tattoo on a thigh
Pages (of which appendixes):	31 (4)
Date:	18.3.2012
Thesis instructor(s):	Pirjo Laisalmi, Henri Hagman

As my thesis I have made a tattoo. My client ordered a tattoo on her thigh which contained only text elements. In this thesis, I discuss the process of planning and doing a tattoo from a tattoo artist's perspective. My plan is to find out the importance of planning of a tattoo and also walk the readers through the whole process.

Tattooing process contains two main stages: planning and doing a tattoo. During the planning stage, the artist must find out what his/her client wants from the tattoo. It is also important to know something about the client's personality or what he/she likes, in order to be able to customize the tattoo just for the client. Doing two or three alternatives about the design for the client to choose from might be a good idea. While doing a tattoo, hygiene, quality of the instruments and equipment are the most important aspects. My previous knowledge in tattooing helps me in this process, but a text tattoo is a whole new thing which caused additional challenges for me.

The written part of the thesis consists of the report of planning and doing a tattoo. I discuss the planning stages from the point of view of the client's needs to choosing the right font and issues for doing the tattoo from transfer image to a finished tattoo. Since books failed to fill me with information, I turned my search towards the Internet and sources where I found information about tattoos and doing them.

My skills as a tattoo artist have increased during this process and I was able to make a tattoo that my client can be proud of. Planning the tattoo became very important, since if the plan is not good enough, the tattoo might be unsuccessful or the client might think the tattoo is not made just for her. I am going to continue tattooing, and I am no longer afraid of doing a text tattoo. Opening a tattoo shop could be an alternative at some point of my life.

Keywords: Tattoo, body art, decoration.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ 2
ABSTRACT 3
SISÄLLYS 4
1 JOHDANTO 5
2 TATUOINNIT 7
2.1 Tatuoinnin historiaa 7
2.2 Tatuointien merkitys 8
2.3 Tekstitatuoinnit – aiheet 8
2.4 Tatuoinnit taidetta? 10
3 TATUOINNIN SUUNNITTELU 13
3.1 Tatuoinnin valinta 13
3.2 Tatuoinnit ja iho 15
3.3 Tatuointimusteet 17
3.4 Tatuoinnin valmistelu 18
4 TATUOIMINEN 22
5 POHDINTA 26
LÄHTEET 28
LIITTEET 29

1 JOHDANTO

Olen ollut kiinnostunut tatuoinneista ja tatuoimisesta jo vuosia, mutta vasta viimeisen vuoden aikana sain mahdollisuuden kokeilla tätä taidemuotoa myös itse, kun avopuolisoni ystävä kyllästyi tatuoimiseen ja ystävällisesti antoi tatuointivälineensä meidän käyttöömme. Osaksi myös äitini kova vastustelu on lykännyt tatuoimisen kokeilua, koska hän edustaa sitä sukupolvea, jonka mielestä tatuoinnit kuuluvat vain vangeille ja itseään halventaville naisille. Koettaessani selittää hänelle, että tatuointi on se taidemuoto, joka minua kiinnostaa, ja jota haluaisin tehdä, hän esitti mielipiteenään, että minun olisi paras vain maalata – mikä taas ei ole mielestäni minua varten ollenkaan.

Olen tehnyt tähän mennessä eniten suhteellisen pieniä kuvia, kuten eläinten tassuja ja nuottiavaimia, joten halusin antaa itselleni uuden, suuremman haasteen. Minulle on aiemmin kerrottu, että tekstin tatuoiminen ei ole kaikista helpoin työ niin sanotusti aloittelevalle tatuoijalle, mutta tartuin joka tapauksessa tuumasta toimeen.

Aloin miettiä, millaisia asioita haluaisin tältä saralta tutkia ja halusin selvittää mikä on paras tapa suunnitella ja toteuttaa tekstitatuointi. Vaikuttaisiko asiakkaan sukupuoli mahdollisesti jotenkin suunnitteluun, sijoitteluun, fontin kokoon tai tekstityypin valintaan?

Sisällytin tähän työhön myös tekstitatuoinnin suunnittelun isona osana, josta saisin hyvän lisän teososaa ajatellen. Lisähaastetta antoi myös asiakkaan päätös siitä, että hän tahtoo tatuoinnin nimenomaan reiteensä ja kokoakin kuvalla saisi olla melko paljon.
Pohdin myös mitä seikkoja täytyy ottaa huomioon fontin valinnassa, jotta tatuoinnista tulisi mahdollisimman sopiva juuri kyseiselle asiakkaalle ja hän olisi ylpeä saadessaan kantaa sellaista tatuointia osana itseään.

Tarkoituksenani tämän projektin tiimoilta oli oppia lisää tatuoimisesta, tatuoinneista, niiden suunnittelusta ja tekovaiheista, jotta saisin lisää varmuutta työskentelyyni. Tähän mennessä ehkä vaatimattomuus ja epävarmuus ovat olleet heikkouksiani, vaikka tiedän, ettei siihen välttämättä olisi aihetta.

Asiakkaan tyytyväisyys tatuoinnin valmistuessa, on tavoitteista mahdollisesti se tärkein, vaikka tulevaisuudessa myös oman toiminimen perustaminen houkuttaisi.

2 TATUOINNIT

2.1 Tatuoinnin historiaa

Sana tatuointi tulee tahitin kielen sanasta ”tatau”, joka juontaa juurensa äänestä, jollainen syntyy kun teroitettua luuta isketään iholle toisella luulla tai kivellä, ja näin ihmiset merkitsevät itsensä. Ihmiset ovatkin tiettävästi merkinneet itseään jo tuhansien vuosien ajan eri puolilla maailmaa. Todisteena tästä voidaan pitää esimerkiksi vuonna 1991 Alpeilta löytynyttä kivikautista ihmisruumista, Jäämies Ötziä, jolla oli tatuointeja ympäri kehoaan. Ötzillä oli yhteensä 57 tatuointia, joista osa oli lähellä sellaisia akupunktiopisteitä, joita käytettäisiin nykyäänkin Ötzillä havaittujen vaivojen, kuten nivelrikon akupunktiohoidossa. (Wikipedia 2013, hakupäivä 10.1.2013.)

Voidaan varmasti sanoa etteivät tatuoinnit, toisin kuin nykyään, ole aiemmin olleet pelkkiä koristeita vaan niillä on ollut myös jokin syvällisempi symbolinen tai jopa uskonnollinen merkitys. Niiden avulla on yritetty ennaltaehkäistä ja parantaa erilaisia sairauksia, autettu ihmistä kuoleman jälkeisessä elämässä, niitä on käytetty heimotunnuksina ja merkkinä kantajansa sosiaalisesta asemasta. Tatuointeja on tehty myös suurten elämänmuutosten yhteydessä ja niillä on juhlistettu esimerkiksi pojan kasvua vahvaksi mieheksi. (Tuntematon, hakupäivä 10.1.2013.)

Tatuoinneilla on ollut ja on nykyäänkin, myös seksuaalisia merkityksiä. Niitä on aina ympäröinyt tietynlainen eroottinen lataus, johtuen paljolti niiden uskaliaasta maineesta lähes koko 1900-luvun ajan. Niin sanottuina moderneina aikoina tatuointien on katsottu kuuluvan ”pahojen poikien ja tuhmien tyttöjen” perusvarustukseen, kun taas perinteisissä tatuointikulttuureissa kehoon ikuistetut kuvat ilmaisivat naisen saavuttaneen seksuaalisen kypsyyden ja etsivän itselleen sopivaa aviomiestä. (Hemingson 2008, 12.)

Vaikkakin tatuointia pidetään nykyään eräänlaisena ruumiin koristeena, on sillä vuosien saatossa ollut myös huono leima. Esimerkiksi Euroopassa 1920-luvun jälkeen tatuointeja esittelivät enimmäkseen vain rikolliset ja merimiehet, vaikka 1800-luvulla tatuoinnit olivat olleet jopa Tanskan kuninkaallisten suosiossa. (Wikipedia 2012, hakupäivä 10.1.2013.)

2.2 Tatuointien merkitys

Tatuoinnit ovat olleet kautta aikojen väline, jolla ilmaistaan jotakin tatuoituun ihmiseen liittyvää, oli se sitten aikuistuminen, heimotunnus tai terveyttä edistävä asia. Yleensä tatuointi otetaan omasta vapaasta tahdosta, mutta aina ei ole ollut näin.

Tatuointeja on käytetty myös keinona asettaa henkilö johonkin tiettyyn kastiin tai lokeroon muiden silmissä. Muun muassa sotilaat, prostituoidut ja vangit merkittiin tatuoinnein. Esimerkiksi Natsi-Saksan keskitysleirin vangit merkittiin numerotatuoinnein, jotta heidät tunnistettaisiin ilman heidän nimiään, ja näin mahdollisesti haluttiin tehdä selväksi vankien asema sen aikaisessa yhteiskunnassa. (Wikipedia 2008, hakupäivä 10.1.2013.)

Musteella ja neulalla merkitseminen on myös aikaisemmin historiassa ollut rankaisumenetelmä. Japanissa rikolliset ja varkaat tatuoitiin, jotta kenellekään ei jäisi epäselväksi, mitä rikolliset olivat tehneet. Tällä irezumi- tatuoinnilla rangaistiin niin lapset, kuin aikuisetkin. Katsomani irezumi -dokumentin mukaan nuorin, joka tällaisen häpeätatuoinnin on itsellensä aiheuttanut, on ollut vain yhdeksän-vuotias. Tatuoinnit olivat yleensä käsivarren ympäröiviä viivoja tai leveitä janoja, joista muutkin kuin asiantuntijat kykenivät lukemaan pahantekijän rikokset. Tällainen häpeäleima ajoi usein kantajansa japanilaisen yhteiskunnan ulkopuolelle ja pysyvästi rikoksen poluille. (Valente & Bagot 2010, hakupäivä 12.1.2013 ; Wikipedia 2012, hakupäivä 12.1.2013)

2.3 Tekstitatuoinnit – aiheet

Aikaisemmin tekstit olivat tatuoinneissa vain sivuosassa. Esimerkiksi perinteisiin sydämiin ja pääskyihin liitettiin nauha, johon tatuoitiin esimerkiksi rakkaan nimi tai jokin itselle tärkeä sana tai lause.

Nykyään tatuoinnit ovat yhä enenemässä määrin pelkkää tekstiä ja mitä isompi ja näyttävämpi, sen parempi. Tekstit ovat usein suuria ja koristeellisella fontilla toteutettuja, jolloin tatuointi saadaan paremmin erottumaan kehosta. Toisaalta myös ”pieni on kau-

nista”-tyyppiset sanatatuoinnit ovat olleet suosittuja. Esimerkiksi 90-luvulla muodissa olivat kiinalaiset merkit, jotka eivät usein olleet kovinkaan suuria tai näyttäviä. (Katla 2008, hakupäivä 15.1.2013.)

Vieraskieliset tatuoinnit ovat kasvattaneet suosiotaan viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti. Yhä useammin halutaan tatuointi, joka ei aivan heti avaudu katsojalle, vaan kätkee itseensä ikään kuin jonkinlaisen salaisuuden, varsinkin jos teksti on hyvin henkilökohtainen ja tärkeä sen kantajalle. Tällaisten tatuointien kanssa on kuitenkin oltava tarkkana, sillä tatuointi-taitelijat eivät välttämättä osaa kiinaa tai muita kieliä sen paremmin kuin sinäkään. Kannattaa siis aina tarkistaa oikea kirjoitusasu jostakin luotettavasta lähteestä, ettet vain saa ihoosi jotakin aivan muuta, kuten nuudelia tarkoittavan merkin rakkautta tarkoittavan sijaan. Vaikka japanilainen kanji ja kiina ovat tunnetuimpia vieraskielisiä tatuointeja tehdessä, myös tärkeitä tekstikatkelmia ikuistetaan iholle muun muassa kreikaksi, espanjaksi, latinaksi, ranskaksi, sanskritiksi ja farsiksi. Toinen tapa tehdä tekstitatuointi mielenkiintoiseksi ja ainutlaatuiseksi, on käyttää fontteja luovalla ja mielikuvituksellisella tavalla aiheeseen nähden. (Hemingson 2008, 214.)

Raamatun tekstien katkelmat, sananlaskut ja virret ovat suosittuja tatuoinneissa, samoin kuin buddhalaiset tekstit, jotka suojaavat pahuudelta ja muistuttavat ihmisiä hengellisyydestä. Mantrat, kuten ”om”, ovat hyvin voimakkaita ja niiden kanssa tulee olla tarkkana. Ne tulee piirtää huolellisesti ja sijoittaa kehossa oikeaan kohtaan, eli mahdollisimman ylös, jotta heidän sielujensa pelastuminen varmistuisi ja, että heidän sukulaisensa tunnistaisivat tatuoinnin kantajan henkien maailmassa. (Hemingson 2008, 214, 183.)

Länsimaissa runojen katkelmat, laulujen sanat, sekä lasten nimet ovat kaikista suosituimpia tekstitatuointien aiheita. Laulun sanoja ja runoja tatuoinneiksi käännettäessä on suunnittelijan pohdittava, minkälainen luonto näillä kyseisillä sanoilla on, millaiselle ihmiselle tatuointi on tulossa ja mitä sanat merkitsevät. Jotkin runot ja laulut voivat kuvastaa esimerkiksi jonkin läheisen ihmisen kuolemaa, ja asiakas haluaa sanojen kautta ikuistaa menetyksen iholleen. Tällaisessa tilanteessa, on minusta tärkeää, että myös fontti kuvastaa merkitystä luontevasti, jos taas sanat merkitsevät jostakin selviämistä ja uutta voimaa, on myös fontin oltava sen mukainen. Surua kuvatessa mielestäni fontti saa olla hauras ja kuin vaivattomasti ilmestynyt iholle.

Fontti on myös merkityksellinen, jos asiakas on päättänyt ottaa ikuiseksi leimaksi lapsensa nimen. Silloinkin on kuunneltava asiakasta, jos hän toivoo jotakin lapsen persoonaan tai sukupuoleen sopivaa, esimerkiksi tyttölapsen nimen voisi tatuoida ohuella ja sirolla viivalla vaikkapa tytön lempivärillä höystettynä.

Tässä tapauksessa, kun oma asiakkaani lähenee jo kolmeakymmentä, ja kuitenkin hän tahtoo laulun sanat tatuoituna itseensä, niin täytyy ottaa huomioon että tatuointi saa olla iso ja näyttävä, sillä tämä ei ole hänen ensimmäinen tatuointinsa. Fontti saa myös mielestäni olla suhteellisen näyttävä. Tatuoitavan kohdan mittasuhteet ja kirjainten rakenne on myös tärkeä huomata, sillä teksti saa erityistä voimaa myös muodostaan, ei pelkästään älyllisestä merkityksestään. Tarkoituksenani ei ollut täyttää koko hänen reittään musteella, vaan saada tatuointi näyttämään oikean kokoiselta juuri hänen reiteensä nähden.

Asiakas kertoi, että sanat ovat hänelle osittain myös elämänohje ja alku johonkin parempaan, joten tämä puoli asiasta on otettava myös huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa. ”We only have one life to live. And my life is worth of living.”, on hänen valitsemansa lause, joka kuitenkin hieman vaikutti minusta kieliopillisesti väärältä. Monen tunnin pohtimisen ja selvittämisen jälkeen tatuoinnin kirjoitusasu taipui muotoon: ”We only have one life to live. And my life is worth living.”

2.4 Tatuoinnit taidetta?

Tatuoinnit ovat nykyään olennainen osa nykykulttuuriamme, taidettamme ja itseilmaisuamme. Pienten hylkiöryhmien suosimasta ilmiöstä on tullut massakulttuuria, jolla tehdään nykypäivänä paljon rahaa. Tatuointi-ilmiö tuntuu siltikin olevan vasta alkutaipaleellaan, eikä loppua onneksi vielä näy.

Ongelmana mahdollisesti on kuitenkin se, että nykyään kuka vain voi ostaa tatuointitarvikkeet itselleen osasi niitä käyttää, tai ei. Vahinko on tässä taidemuodossa, lievästi sanottuna, hieman suurempi, jos jokin menee pieleen, kuin jos hieman maalia roiskuu aloittelevalta maalarilta väärään paikkaan. Jokainen on aloittelija joskus, mutta jos perusasiat, kuten hygienia on pielessä, voi joutua pahimmassa tapauksessa maksamaan suuria korvauksia virheestä. Tunnen kuitenkin, että minulla ei ole syytä huoleen, koska

välitän asiakkaan turvallisuudesta todella paljon, sekä taiteellisuutta ja kädentaitojakin löytyy omasta mielestäni tarpeeksi. Olen myös päättänyt, etten tee mielelläni kenellekään heidän ensimmäistä tatuointiaan, koska en ole ainakaan vielä oikea tatuoija, ja monesti ensimmäistä tatuointia ottavat ihmiset odottavat liikaa lopputulokselta.

Tatuointitaiteella on mielestäni paljon potentiaalia nousta yhdeksi arvostetuista taidemuodoista sen näkyvyyden puolesta esimerkiksi arjessa ja persoonallisuutta korostavien ominaisuuksien avulla. Voisiko siis ajatella, että tatuoidut ihmiset ovat liikkuvia mainostauluja tatuointien tekijöille ja tapa saada omaa taidettaan näkyväksi? Tai miltä kuulostaisi, että keräilee taidetta, mutta itse teokset ovatkin kiinnitettyjä ihoon seinän sijasta?

Tosiasia on, että elämme nykypäivänä yksilöä korostavassa kulttuurissa, jossa persoonallisuus ja yksilön merkityksellisyys on keskeistä, ja tatuoinneilla oman persoonan esiintuonti, vaatteiden lisäksi, on helppoa. Tatuoinnit useasti valitaan oman elämän pohjalta ja näin tuodaan esiin asioita itsestä, sanomatta mitään. Yhä useammin halutaan uniikki tatuointi, jollaista ei ole kellään muulla, valmiiden tatuointimallien aika on siis ohitse.

Siinä missä kuuluisan maalarin teos roikkuu rakennuksen seinällä, on iholle tatuoitu teos aina mukana ja tuomassa oman lisänsä kantajansa ulkoiseen kuoreen, ja sitä kautta siihen kuvaan jonka kanssaihmiset hänestä saavat. Kuten muussakin taiteessa, on tatuoijalla mahdollisuus kehittyä työssään, jos kunnianhimoa ja kiinnostusta löytyy tarpeeksi. Tatuoija, kuten muukaan taiteilija, ei tule koskaan olemaan täydellinen – aina on jotakin parannettavaa. Silloin, jos luulee olevansa valmis, kannattaa tarkistaa asennettaan hieman.

Mikä tatuoinnit sitten erottaa muusta taiteesta? Sekö, ettei aikaansaatua jälkeä voi pyyhkiä pois? Minusta tatuoinnit täyttävät hyvin taiteen määritelmän, joka kuuluu näin: Taide koostuu erilaisten elementtien tarkoituksellisen järjestelyn tuloksista ja prosesseista, joilla pyritään vaikuttamaan tunteisiin tai ajatteluun subjektiivisella tasolla. Taide on ilmaisun, viestinnän, kannanoton ja mielihyvän tuottamisen väline. (Wikipedia 2013, hakupäivä 19.1.2013)

Tatuoinnit jakavat mielipiteitä siinä, missä muukin taide, mutta loppujen lopulta onko jokin taidetta, taitaa olla katsojan silmässä.

Ajattelenkin, että tekemällä omaa mustetaidettani, edistän ylpeänä tatuointitaiteen kasvua ja olen myös harkinnut jonkinlaisen näyttelyn pitämistä tatuointeihin liittyen. Mahdollisuuksia on monia, mutta näyttely varmaankin koostuisi joko tekemieni tatuointien kuvista, tai paperille rustatuista ja kehystetyistä suunnitelmista.

3 TATUOINNIN SUUNNITTELU

3.1 Tatuoinnin valinta

Ottaen huomioon, että tatuointi on todellisuudessa tahallisesti ihoon aiheutettu vaurio ja hyvin vaikeasti peruttavissa oleva päätös, tulisi tatuoinnin ottamista pitää vakavana sitoumuksena. Tatuoinnin suunnittelun ei kuitenkaan tulisi olla unettomia öitä ja stressiä aiheuttava tapahtuma, vaikka siihen tulisikin suhtautua asiaan kuuluvalla vakavuudella. Tatuointia suunnitellessa asiakkaan toiveet ja mieltymykset painavat paljon, mutta eivät kuitenkaan ole kaikki kaikessa. Tatuoijan tulee osata ohjata asiakasta valinnoissaan ja ehdottaa erilaisia vaihtoehtoja tatuointiin liittyen, kuten mitä asioita kuvassa tulisi korostaa ja mitä taas mahdollisesti ottaa kokonaan pois, jotta kokonaisuus olisi paras mahdollinen juuri tälle henkilölle.

Mihin, millainen ja minkä kokoinen olisi sopiva tatuointi? Siinä on kolme keskeisintä kysymystä, kun aloitetaan tatuoinnin suunnitteleminen. Asiakkaan persoonallisuus on tärkeä myös ottaa huomioon, jos tatuoinnista haluaa osan asiakasta, eikä vain epämääräisen kuvan iholle. (Hemingson 2008, 19.)

Useimmiten, varsinkin tekstitatuoinnit, halutaan mustavalkoisena tai mustanharmaana, jotta värit eivät vie huomiota itse tekstiltä ja sen sanomalta. Juuri tämä tekstin sanoma sanelee pitkälti, millaista fonttia, eli kirjasintyypiä, tatuointiin kannattaa edes harkita. Myös tatuoitavan sukupuoli, persoonallisuus kannattaa ottaa huomioon.

Tatuoinnin sijoittelu tuo myös oman haasteensa fontin valintaan, sillä jos paikka on jo lyöty lukkoon, on tatuointi fontteja myöten suunniteltava juuri siihen tiettyyn kohtaan, jotta kuva istuu kauniisti lihaksiston ja vartalon muotojen mukaan. Tatuoinnin suunta ja muoto on myös mietittävä tarkkaan, sillä varsinkaan naiset eivät halua itseensä vaakasuoraan aseteltua tekstitatuointia, joka leventää tatuoitavaa kohtaa. He valitsevat mieluummin pystysuoran tatuoinnin, joka pidentää ja hoikistaa, sekä tuo tatuoinnin ja kehon osan kauniimmin esille. Miehillä tämä ilmiö on taas päinvastainen. Miehet tuntuvat monesti ottavan niin sanotusti leventäviä tatuointeja, jotka korostavat esimerkiksi heidän rintakehäänsä tai hauisten kokoa. Tähän pyritään käyttämällä suuria ja tiheästi väritettyjä tatuointeja. (Hemingson 2008, 20.)

Aloittaessani tatuoinnin suunnittelun minulle oli jo annettu tietty paikka ja tietty niin sanottu motto, jonka asiakas halusi, joten suunnittelun täytyi tapahtua näiden asioiden puitteissa. Päätin suunnitella tekstin Photoshopilla, koska se mahdollistaa eri vaihtoehtojen kokeilun nopeasti ja suhteellisen vaivattomasti ja myös siksi etten hallitse Illustratoria kuitenkaan niin hyvin, että kokeilut olisivat sujuneet tarpeeksi nopeasti. Aivan ensimmäiseksi etsin sopivannäköisiä fontteja, joita hieman muokkaamalla saisin mieleiseni ja asiakkaalle soveliaan vaihtoehdon. Ajattelin, että tähän tatuointiin sopivin fontti olisi naisellinen, kaunis ja pyöreähkö muttei kuitenkaan liian koristeellinen, jottei tekstin merkitys peittyisi rönsyilevyyteen. Minusta oli myös tärkeää, että teksti veisi melko suuren paikan reidestä, jotta se ei näyttäisi vain pieneltä piiperrykseltä ja tekstin luettavuus ei näin kärsisi.

Kokeilin muutamaa erilaista sijoittelumahdollisuutta, sillä pitkää tekstiä on hieman hankala saada kauniisti asettumaan annettuun kehon osaan, vaikka reidessä tilaa periaatteessa riittääkin. Tavoitteenani oli tehdä kolme erilaista asetelmaa, joista asiakas saisi valita mieleisensä, ja tietenkin myös kertoisin hänelle oman mielipiteeni, mikä näistä vaihtoehdoista voisi sopia hänelle parhaiten.

Tunnen asiakkaan parin vuoden takaa, joten tiesin jo hieman etukäteen millaisista asioista hän pitää ja millainen ihminen hän on nyt ja on ollut. Aikaisemmin hänellä oli musta, pitkä tukka ja hän pukeutui tummanpuhuvasti, mutta nykyään hänellä on vaaleampi tukka ja tyylillisesti hän on naisellisempi ja niin sanotusti keveämpi persoona. Aikaisemmin olisin valinnut hänelle ehkä jotakin tolppamaista, goottityyliin vivahtavaa ja jopa maskuliinista, mutta luulenpa, ettei tatuoitava teksti edes olisi ollut sama tuohon aikaan. Ottaen huomioon hänen kasvunsa ihmisenä ja aurinkoisemman elämänasenteensa tänä päivänä, halusin kevyemmän fontin kuvastamaan tätä edistystä.

Fontit, joita en halunnut edes harkita hänelle, olisivat olleet paksuja, tolppamaisia ja kuin kirjoituskoneesta tulleita. Ne eivät minusta olisi kuvastaneet millään lailla tatuoitavan tekstin merkitystä tai edes sopineet asiakkaan persoonaan. Tuonkaltainen fontti olisi ennemmin latistanut tatuointia ja tehnyt siitä lähes merkityksettömän – se ei siis tulisi kysymykseenkään.

Fontit, jotka valitsin, olivat mielestäni sieviä ja jollakin tapaa hauraita. Tahdoin ilmentää lauseiden merkityksen herkkyyttä fontin koristeellisuudella ja soljuvuudella. Kirjainten ylös ja alas kurottelevat koukerot kuvastivat minusta sopivasti myös jonkun uuden alkua, unohtamatta kuitenkaan menneisyyttä. Tuntui, kuin alaspäin suuntaavat koukerot olisivat olleet juuret, jotka muistuttivat menneestä, ja ylöspäin nousevat taas kertoivat tulevasta paremmasta, kuin itävät kasvit.

Ajattelin, että parhain mahdollinen sijoittelumuoto olisi laittaa lauseet päällekkäin ja hieman porrastetusti, koska lauseiden sijoittaminen vertikaalisesti jonoon, olisi ollut vain rumaa, sekä myös siksi että fontit, joita valitsin, tuntuivat vaativan sitä koristeellisuutensa puolesta.
Koetin myös tekstien sijoittelua suoraan allekkain, vaikka tiesin, ettei tämä vaihtoehto tulisi kysymykseenkään. Halusin vain varmistua asiasta. Havaitsin sijoittaessani, että fontin koukut osuivat ikävästi toisiinsa ja tekstin luettavuus, sekä koristeellisuus kärsi merkittävästi. Tämä vaihtoehto oli siis ehdottomasti kelvoton.

Ensimmäinen fonttivaihtoehto oli asiakkaan mielestä kaunis, mutta ensimmäinen kirjain ”W” oli liian mitäänsanomaton, ja hän halusi siitä mielellään hieman koristeellisemman. Tein toisen version, jossa teksti oli hieman perinteisempi tatuointifontti, mutta hänen mielestään ensimmäisen vaihtoehdon fontti oli parempi. Päädyimme lopulta ratkaisuun, jossa lauseen: ”We only have one life to live.”, ensimmäinen kirjain oli otettu toisesta vaihtoehdosta ja kaikki loppu oli ensimmäisestä vaihtoehdosta. Lopullista versiota kuitenkin muokkasin alkukirjaimen osalta hieman sulavammaksi ja ohuemmaksi, jottei se hyppäisi muusta tekstistä silmille liikaa, tai näyttäisi jonkin satukirjan alkusanoilta. Joissakin tapauksissa mahdollisesti juuri tuo satukirjamaisuus olisi ollut toimiva, muttei minusta sopinut juuri tähän kyseiseen työhön lainkaan. (Liitteet 1,2)

3.2 Tatuoinnit ja iho

Kuten tiedämme, iho on ihmisen suurin elin, joka sisältää kolme eri kerrosta: orvaskesi eli epidermaalinen kerros, verinahka eli dermaalinen kerros sekä ihonalaiskudokseksi kutsuttu ihonalaisrakenne, joka kiinnittää ihon lihaksiin ja luurankoon. Orvaskeden

ulommainen kerros koostuu pääosin kuolleista soluista ja joka kuukausi terve keho pyrkii uudistamaan ja korvaamaan tämän kerroksen. (Hemingson 2008, 16.)

Mikseivät tatuoinnit sitten katoa joka kuukausi ihon uudistuessa? Tatuoinnit ovat pysyviä oikean tekniikan ja hoitotoimenpiteiden ansiosta. Oikein tehtynä tatuointimusteen pigmenttihiukkaset viedään orvaskeden alle epidermaalisen ja dermaalisen kerroksen väliin, jolloin päälimäisen kerroksen uusiutuminen ei vaikuta tatuointiin. Dermaalisessa kerroksessa on monia verisuonia, hermoja, karvatuppia ja imusuonia, ja tatuointiväriaineet jäävät tähän kerrokseen pysyvästi. (Hemingson 2008, 16.)

Tatuointipigmentit ovat pääasiassa keholle vieraita aineita ja mikäli se olisi keholle mahdollista, se varmasti häätäisi pigmenttihiukkaset välittömästi tuhottavaksi. Tosiasiassa keho valmistautuu jo puolustautumaan siinä vaiheessa, kun tatuointineula lävistää ihon ja päästää mustetta ihon alle. Tatuointi on avohaava, ja vieras materiaali saa lymfosyytit tai valkosolut kiirehtämään paikalle välittömästi. Imusolut tekevät työnsä poistamalla kaikki pienimmät pigmenttihiukkaset, mutta kehon on keksittävä muita keinoja hävittääkseen suurimmat pigmenttikerääntymät. Jos pigmenttihiukkaset ovat liian suuria, toisentyyppiset valkosolut, eli makrofagit ympäröivät hiukkaset ja tuhoavat ne.
Jos pigmenttihiukkaset ovat epäorgaanisia ja myrkyttömiä, makrofagit aloittavat prosessin, joka muodostaa hiukkasen ympärille arpikudosta erottaen sen ympäristöstä ja kiinnittää sen paikalleen ikuisesti. Joissakin tapauksissa kehon suojamekanismit saattavat määrittää hiukkasen orgaaniseksi ja myrkylliseksi, jolloin seurauksena on tulehdus tai eräänlainen hylkimisreaktio, joka vaatii pahimmassa tapauksessa lääkärin huolenpitoa. (Hemingson 2008, 17.)

Asiakkaalle tatuointia tehdessäni huomasin, että iho hieman nousi koholle tatuoinnin ympäriltä, muttei kuitenkaan hälyttävästi. Asiakas tiesi kertoa, että tätä on tapahtunut hänelle aikaisemminkin tatuointia ottaessa, joten se oli hänen iholleen aivan normaalia. Olen kyllä huomannut, että itselläkin iho kohoaa jonkin verran tatuointia ottaessa, muttei koskaan noin paljoa, joten se säikäytti minut hetkeksi.
Asiakkaan iho tuntui olevan todella herkkä, sillä hänelle tuli myös pieniä mustelmia tatuoinnin ympärille, mutta kuten sanottu, ihon reaktiot ovat yksilöllisiä.

3.3 Tatuointimusteet

Tatuointimusteita voisi osittain verrata talomaaleihin, sillä kummatkin sisältävät sidosaineita ja pigmenttihiukkasia. Suurin osa nykyaikaisista tatuointipigmenteistä on reagoimattomia metallisuoloja ja oksideja. Perinteisemmät tatuointimusteet ovat hiilipohjaisia, joista erityisesti suosituin on ollut palaneesta eläinrasvasta saatu hieno noki. Hiilipohjaisten mustien värien partikkelit ovat pienimpiä ja valkoisten suurimpia, mikä vaikuttaa värin pysyvyyteen ja haalistumiseen suuresti. (Hemingson 2008, 17-18.)

Sideaine säilyttää pigmenttihiukkaset liuoksessa ja koostumuksen notkeana ja nestemäisenä. Tatuointimusteessa sideaineet ovat vaihdelleet tavallisesta vedestä ja sokeriruokomehusta aina virtsaan ja spermaan asti. Musteisiin on saatettu myös lisätä aineista, jotka joko kulttuurisessa tai uskonnollisessa mielessä tehostavat musteen maagista ja henkistä luonnetta. Tänä päivänä moni tatuoija ostaa musteensa puolivalmiina ja niiden valmistukseen käytettävät sideaineet ovat vaihtuneet tavallisempiin ja turvallisempiin aineisiin, kuten alkoholiin, veteen, glyseroliin ja taikapähkinään. (Hemingson 2008, 18.)

Useimmiten valmista tatuointimustetta käytetään aivan sellaisenaan, kun se purkista tulee ulos, mutta varjostuksia ja värityksiä tehdessä, muste on hyvä laimentaa käyttötarkoitukseen sopivaksi. Varjostuksiin mustetta saatetaan laimentaa jopa niin, että seoksesta 20-30 osaa on vettä ja vain yksi osa on mustetta, jolloin lopputulos iholla ei ole liian dramaattinen. (Hemingson 2008, 29.)

Pelkästään ihonalaiset toimet eivät vaikuta musteen pysymiseen, sillä musteissa ja niiden koostumuksessa voi olla suuriakin eroja, jotka omalta osaltaan vaikuttavat musteen pysymiseen ja tatuoinnin lopputulokseen, vaikka tekijä olisi ammattilainen. Allergiat ja ongelmat musteiden pigmenttien kanssa ovat kuitenkin erittäin harvinaisia.

Muste, jota itse käytin tatuointia tehdessä oli jauhepohjaista Kaplan East Coastin Pure Powder-mustetta, joka ei sisällä mitään normaalia ihoa ärsyttäviä ainesosia. Koska tatuointi koostui pelkkistä tekstielementtejä, ja asiakas halusi tatuoinnin ainoastaan mustalla värillä, ei ollut tarvetta laimentaa mustetta. Tämä kyseinen muste tarttui ihoon hyvin helposti. Ääriviivojen teko sujui todella nopeasti, koska ei tarvinnut jatkuvasti olla täyttämässä kohtia, joihin muste ei ollut tarttunutkaan. Myös mustien kohtien värittäminen

ääriviivojen sisältä oli vaivatonta, vaikka yleensä juuri tasaisen väripinnan aikaansaaminen on ogelmallista.

Aiemmin käyttämissäni musteissa on ollut huomattava ero tähän Pure Powder- musteeseen verrattuna, sillä oli muste mustaa tai jotakin muuta väriä, se ei tuntunut tarttuvan ihoon tatuointivaiheessa ollenkaan, tai jos tarttui, se niin sanotusti vuoti ulos paranemisvaiheessa. Tatuointitekniikassani tai neuloissa ei mielestäni ollut mitään erilaista nykyiseen nähden, joka olisi voinut vaikuttaa tatuoinnin pysyvyyteen. Musteiden merkkejä en muista, sillä heitin ne parin kokeilukerran jälkeen suoraan roskakoriin, koska olin todella pettynyt niihin. Keskusteltuani muutaman tatuoijatuttavan kanssa, hekin olivat huomanneet samojen musteiden kanssa ongelmia. Tämä todisti, etten ollut kuvitellut näitä vikoja, tai tekniikassani ollut mitään moittimista, vaan yksinkertaisesti kyseisten valmistajien musteet eivät olleet kovinkaan laadukkaita.

Tästä opin ainakin sen, että on viisasta panostaa musteen laatuun, sillä näin asiakkaat ovat tyytyväisempiä, eikä minun tarvitse korjata teoksiani sen takia, että värit eivät pysy ihossa niin kuin niiden olisi tarkoitus. Iho myös säästyy turhalta niin sanotulta raastamiselta, kun samaa kohtaa ei tarvitse värittää moneen kertaan.

3.4 Tatuoinnin valmistelu

Kun tatuointi on suunniteltu, ja asiakas on hyväksynyt suunnitelman ja hän on täysin varma tatuoinnin ottamisesta, aloitetaan valmistelut toteutusta varten. Jos asiakas hiemankaan epäröi, ei tule tatuoimista aloittaa. Kertaakaan omat asiakkaani eivät ole olleet epävarmoja ja ovat todella pitäneet tekemistäni suunnitelmista, joten olemme päässeet aloittamaan tatuoimisen suoraan.

Ennen tatuoinnin aloitusta on varmistettava tatuointialustan ja –välineiden puhtaus ja toimivuus. Aivan ensimmäiseksi on syytä pestä ja desinfioida kädet, jonka jälkeen suojataan kädet muovihanskoilla. Hanskat tulee myös käsitellä desinfiointiaineella.

Tatuointialustaksi on hyvä levittää esimerkiksi talouspaperia, puhdas pyyhe tai nukkaamatonta paperia suojaamaan pintoja, joille mustetta saattaa roiskua, sillä se ei kaikilta materiaaleilta ole poistettavissa helposti.

Seuraavaksi tehdään tatuointisuunnitelmasta siirtokuva, joka piirretään voipaperimaiselle sivulle, jonka alla on musteella päällystetty paksumpi paperi, ja joka piirrettäessä siirtää läpipiirretyn kuvion ylemmän paperin kääntöpuolelle. Piirtäminen kannattaa tehdä esimerkiksi kuulakärkikynällä, jolloin siirtokuvan viiva on selkeä ja voimakas, mutta kynän kärki ei kuitenkaan riko paperin pintaa. Kuva tulee jäljentää paperille niin, että ainoastaan ääriviivat tulevat mukaan. Siirtokuvaa ei siis tarvitse mitenkään värittää, koska kuitenkin tatuoidessa on seurattava suunnitelman mukaista kuvaa, josta näkee mitkä kohdat tulee tatuoida milläkin värillä. Näin myös säästää mustepaperia, jota voi käyttää uudelleen niin kauan, kuin mustetta paperissa riittää. Olen myös joskus löytänyt internetistä sellaisen keskustelupalstan, jossa neuvottiin miten tällaisen mustepaperin voi tehdä itse, mutta jo siinä vaiheessa päätin, että käytän vain ja ainoastaan oikeaa paperia mahdollisten ongelmien välttämiseksi.

Siirtokuvan asettelussa tulee ottaa huomioon mihin kohtaan kehossa tatuointi sijoittuu. Jos kuva sijoitellaan väärin, ei lopputuloskaan voi olla toivotunlainen. Kun siirtokuva asetetaan paikoilleen, iho puhdistetaan, ajellaan karvoista ja alle suihkutetaan siirtokuvan kiinnittävää liuosta. Asettelun aikana asiakkaan tulisi seisoa normaalissa ryhdikkäässä asennossa, jotta kuvan saa suoraan, eikä siihen tule turhia vääristymiä. Tatuoitava kohta voi myös olla sellainen, että siirtokuva on hankala asetella siihen kokonaisena ja kuva joudutaan asettelemaan osissa, jolloin paperi leikataan sopiviin palasiin ja sommitellaan iholle osissa. (Hemingson 2008, 28.)

Toinen tapa on piirtää kuva suoraan iholle erityisellä tussilla, jolloin sommittelu on huomattavasti helpompaa, mutta kuvasta ei välttämättä tule juuri suunnitelman mukainen. Kumpikin tapa on toimiva, mutta joka tapauksessa ennen tatuoinnin aloittamista on tehtävä iholle jonkinlainen ”kartta”, mitä pitkin neulaa kuljetetaan – tatuointia ei pidä tehdä suoraan iholle ilman siirtokuvaa! Itseltänikin tuollainen ihotussi löytyy, mutta koen paperille jäljennetyn siirtokuvan turvallisemmaksi vaihtoehdoksi, jos halutaan juuri suunnitelman mukainen tatuointi.

Kun siirtokuva on saatu tarttumaan iholle ja se näyttää järkevältä, valitaan neula, jolla tatuointi tehdään. Neulat, joita itse olen käyttänyt, ovat olleet yksittäispakattuja, ja valmiiksi steriloituja, joten niiden hygieniasta ei tarvitse itse sen enempää huolehtia jos pakkaukset ovat ehjiä. Neulan koko ja muoto tulee valita ääriviivan ja yksityiskohtien

mukaan. Ääriviivoja tehdessä käytetään normaalisti pyöreäkärkistä neulaa, jonka paksuus määräytyy ääriviivan paksuuden mukaa. Tatuointineula ei ole vain yksi suuri neula, vaan sen kärki koostuu monesta pienestä neulasta, ja erikokoisissa neuloissa on eri määrä kärkineuloja, jotka vievät mustetta ihon alle. Jos on tarvetta tehdä varjostuksia kuvaan, silloin käytetään neulaa, jonka kärkineulat ovat rivissä, eivätkä pyöreässä rykelmässä, kuten ääriviivaneuloissa. (Hemingson 2008, 29.)

Neula on valittu ja seuraavaksi onkin aika virittää tatuointikone ja asettaa neula koneeseen. Tatuointikone on sähkön avulla toimiva väline, jonka toimimisen edellyttämiseksi se on kytkettävä virtalähteeseen. Koneita on useita erilaisia ja ne koostuvat monista osista, joita ovat esimerkiksi runko, käämit, kontaktiruuvi ja jouset. Lisäksi tarvitaan tuubi joka koostuu kolmesta osasta, gripistä, tipistä ja backstemistä. Grippi on osa, josta pidetään tatuoidessa kiinni ja tippi, eli kärki on se osa, josta neula tulee ulos. Grippejä ja tippejä saa sekä metallisena, että kertakäyttöisenä, jolloin grippi on tehty muovista. Kertakäyttöiset gripit ovat hygienian kannalta parempi vaihtoehto,
mutta ne ovat paljon kevyempiä metallisiin verrattuna, ja saattavat näin ollen vaikuttaa tatuoinnin tekemiseen, jos on tottunut käyttämään painavampaa versiota. Jos kuitenkin käyttää metallisia osia, on niiden puhtaudesta huolehdittava tarkasti. (Wikipedia 2013, hakupäivä 10.1.2013.)

Tatuoinnin teossa käytetään kahta erityyppistä konetta; "liner" ja "shader".
Liner on kone, jota käytetään kun tehdään esimerkiksi tatuoinnin ääriviivat. Linerkoneessa käytetään niin sanottuja linjaneuloja, joita on erilaisia ja neulojen lukumäärä vaihtelee sen mukaan kuinka paksua viivaa halutaan tehdä. (Wikipedia 2013, hakupäivä 10.1.2013.)

Shader-koneessa voidaan käyttää useita eri neuloja, esimerkiksi pyöreitä ja ”littananeuloja”, joilla tatuoija tekee tatuointiin väriä ja varjostusta. Nämä neulat mahdollistavat sen, että väri tulee ihoon tasaisesti hyvän väripinnan saavuttamiseksi. Koneeseen on saatavissa neuloihin sopivia tippejä, joita on myös useita erilaisia. Erikokoisille neuloille on oma tippinsä. Neulat tulevat lähes poikkeuksetta steriileissä yksittäispakkauksissa, jolloin asiakkaan niin sanottu saastuttaminen on minimoitu. (Tattoomaailma OY 2012 , hakupäivä 15.1.2013.)

Tatuointikoneet maksavat yleensä 200-500 euroa/per kone. Koneen lisäksi tatuoinnin tekoa varten tarvitaan paljon muitakin välineitä, kuten poljin ja virtalähde. (Tattoomaailma OY 2012, hakupäivä 15.1.2012.)

Valitsin tähän tekstitatuointiin shader- koneen, yksittäispakatun 3RL- neulan, sekä neulalle sopivan 3R- kertakäyttögripin. Neulan niin sanottu koodi tulee luvusta, joka merkkaa kuinka monta kärkeä neulassa on, sekä kirjain yhdistelmästä, jossa R tarkoittaa pyöreää, ”round”, sekä L, joka tarkoittaa ääriviivaneulaa, eli ”liner”. Gripissä merkintä tarkoittaa taas on neulan paksuutta, sekä onko gripin suuaukko litteä, vai pyöreä. Tätä tatuointia tehdessä oli neulojen suhteen kaksi vaihtoehtoa. Toinen vaihtoehto oli käyttää kahta neulaa, joista toisella voisi tehdä paksummat osiot ja toisella tehdä ohuemmat, niin sanotut, hännät kirjaimiin, tai käyttää vain yhtä neulaa, jolla kuitenkin saisi väritettyä paksummat kohdat. Päädyin jälkimmäiseen vaihtoehtoon konsultoituani muutamaa ystävääni, jotka itsekin tatuoivat. Yhden neulan käyttäminen sopi tähän tatuointiin, koska erot paksuuksien välillä eivät olleet kovinkaan suuret.

Asiakkaan hyvä asento on tärkeää, sekä tatuoijan, että tatuoitavan kannalta. Tämä mielessäni levitin sohvalle puhtaan pyyhkeen, jonka päälle talouspaperia suojatakseni sohvan mahdollisilta roiskeilta. Sohvalle asetuttuaan asiakkaalla olisi mahdollisimman rento asento, eivätkä lihakset jännittyisi ja aiheuttaisi tatuoitaessa turhaa kipua. Asiakkaan asennosta riippumatta tahtoo useasti tatuoitava kohta jossakin vaiheessa hieman puutua, jolloin on suositeltavaa pitää pieni tauko, jolloin asiakas voi vaikka halutessaan hieman jaloitella.

Itselleni valitsin istuimeksi säädettävän tuolin, jonka korkeutta pystyy säätämään tarvittaessa vaikka maahan asti. Vaikka istuin on hyvä, joutuu usein kuitenkin hieman kumartumaan tatuoitavan kohdan päälle nähdäkseen kunnolla, seuraako neula täsmällisesti siirtokuvan ääriviivoja. Tämä taas aiheuttaa monesti, varsinkin suurien kuvien teon yhteydessä, selkäkipuja. Ranteiden kipeytyminen on myös todella yleistä. Tatuointikone on itsessään suhteellisen painava ja tärinästä johtuen koneen hallitsemisessa on kädellä kova työ, jotta viivoista tulisi mahdollisimman suoria. Toisen käden on taas venytettävä ihoa, jotta neula puhkoo ihoa tasaisesti, tämä aiheuttaa myös pidemmän päälle epämukavuutta varsinkin ranteessa. Nämä asiat mielessä pitäen on siis syytä pitää muutama tauko tatuoimisen aikana.

Tatuointivälineet olin jo desinfioinut aikaisemmin, neulaa ja grippiä lukuun ottamatta, jotka olivat yksittäispakattuja, ja näin eivät tarvinneet erillistä puhdistusta. Välineet asetin liikkuvan pöydän päälle, jonka päällystin sanomalehdellä, sekä talouspaperilla. Välineiden järjestyksellä ei sinänsä ole väliä, kunhan työskenneltäessä ei tarvitse tehdä turhia kurkotuksia tai selän kiertoja. Itse pidän mustekupit ja talouspaperin mieluiten lähimpänä itseäni, sillä niitä tulee tatuoitaessa käytettyä eniten. Käsineet, joita käytin eivät olleet mustia nitriili- hansikkaita, vaan apteekista saatavia normaaleja kumihanskoja, jotka eivät aiheuta minulle pieniä punaisia täpliä käsiin, kuten nuo toiset hanskat. Desinfioin hanskat vielä varmuuden vuoksi, kun olin ne laittanut käsiini, jotta asiakkaan ihon pinnalle ei käsineistä siirtyisi mahdollisia epäpuhtauksia.

4 TATUOIMINEN

Kun kaikki valmistelut on suoritettu, voi vielä varmuudenvuoksi vaihtaa hanskat ja desinfioida ne hygienian parantamiseksi. Ennen tatuoimisen aloittamista levitetään hanskaan kämmenselälle, -syrjään ja siirtokuvan pinnalle vaseliinia. Hanskaan vaseliinia lisätään kahdesta syystä; että hanska liukuisi ihon pinnalla sulavasti ja siksi, että tatuoinnin edetessä voidaan lisätä vaseliinia iholle neulan liikkuvuuden parantamiseksi. Tämä on myös hygieniasyistä parempi vaihtoehto, kuin verisillä ja musteen tahrimilla hanskoilla vaseliinipurkkiin kurkotteleminen. Vaseliinia käytettäessä neula ei tökkää ihoon ikävästi aiheuttaen ylimääräistä kipua ja viivoihin ei tule epätasaisuuksia. Ihon venyttäminen hieman tatuoitavasta kohdasta sormilla, auttaa neulaa lävistämään ihon paremmin. (Hemingson 2008, 29.)

Tatuoiminen aloitetaan kastamalla tatuointineula mustekuppiin ja painamalla virtapedaalia muutaman kerran, jotta kuulee koneen käyvän kunnolla. Neula viedään lähelle ihoa ja painetaan pedaalia, jotta neula alkaa liikkua ja vie mustetta ihon alle.

Tatuointikone on itsessään suhteellisen painava, joten tatuoinnin tekemistä ei voi verrata kynällä piirtämiseen ja alustakaan ei ole kuin paperi, vaan elävä ja liikkuva pohja. Ihmisen ihotyypit poikkeavat paljon toisistaan, ja siksi tatuointitekniikan täysi hallitseminen onkin usein monen vuoden ja kovan työn tulos. Ihon joustavuus ja pintarakenne vaihtelevat kehon eri osien mukaan ja siksi varsinkin suurien kuvien toteutus saattaa olla tämän takia hankalaa. Se, kuinka syvälle, tatuointi kannattaa tehdä kulloisenkin ihotyypin ja kehon osan kohdalla, oppii vain tekemällä. Neulan liikkuminen nopeasti lisää myös oman haasteensa tatuoinnin tekemiseen, ja siksi onkin oltava tarkkana, sekä pidettävä mielessä, että viiva joka ihoon tulee, on pysyvä, eikä sitä voi pyyhkiä pois. Tatuointikoneen neulan iskunopeus on noin 3000 kertaa minuutissa. (Katla 2008, hakupäivä 15.1.2013.)

Tatuointi on yksinkertaisinta tehdä siten, että seuraa neulalla siirtokuvan mukaista viivaa sellaisessa järjestyksessä, ettei tatuoinnin edetessä pyyhi käden syrjällä siirtokuvaa pois. Viivat kannattaa tehdä vakaalla kädellä ja yhdellä vedolla, ei niin kuin luonnosta tehdessä paperille pienin kevyin viivoin. Ylimääräinen muste ja veri tulee pyyhkiä ihol-

ta paperilla, ja tarvittaessa laimealla saippualiuoksella, jotta seuraavan tatuoitavan kohdan näkee tarkemmin ja paremmin. (Hemingson 2008, 29.)

Ihmisen keho kestää yhtäjaksoista tatuoimista noin neljä tuntia, ennen kuin tatuoitavaa kohtaa alkaa todella särkeä, tämän vuoksi isommat tatuoinnit tehdäänkin yleensä useassa eri erässä, jotta asiakas säästyisi turhalta tuskalta. (Wikipedia 2013, hakupäivä 15.1.2013.)

Aloitin tatuoinnin tekemisen asiakkaalle pienen rauhoittavan teehetken jälkeen, sillä minusta on tärkeää, että asiakas tuntee olonsa rennoksi ja tyyneksi ennen tatuoimisen aloittamista. Turhaa hermoilua kannattaa välttää, sillä lihasten ollessa jännittyneinä neulan liikkeet sattuvat huomattavasti enemmän, ainakin oman kokemukseni mukaan.

Ensimmäisenä tein siirtokuvan, joka asetettiin asiakkaan haluamaan kohtaan, niin sanotulla lohikäärmeen verellä, jonka tarkoitus on kiinnittää siirtokuva ihoon mahdollisimman pysyvästi. Päädyimme ratkaisuun, jossa ensimmäinen, eli ylempi, rivi tatuoitaisiin ensin, jotta alemmaksi sijoiteltu toisen lauseen siirtokuva ei menisi suttuiseksi ensimmäistä tehdessä. Etenin tatuoidessa oikealta vasemmalle, edes osittain välttääkseni jo olemassa olevan siirtokuvan poispyyhkiytymisen. (Liitteet 3,4)

Tatuoin noin seitsemän sekunnin sykleissä kirjainta kohden, ettei tatuointikoneen virtalähde kuumentuisi liikaa, eikä asiakkaan tarvitsisi kokea turhaa yhtäjaksoista kipua samassa kohtaa. Kuitenkin muutaman kirjaimen kohdalla virtalähde lakkasi toimimasta, mutta hetken odottamisen jälkeen se onneksi näytti taas elonmerkkejä. Myös itse kone sanoi itsensä irti puolessa välissä tatuointiprosessia, mutta juuri näitä tilanteita varten minulla on kaksi muuta konetta. Nopea koneen vaihto ja asiakkaalle muffini suuhun pahoittelujen kera, ja ei muuta kuin jatkamaan tatuoimista. Ensimmäinen lause saatiin vihdoin valmiiksi pienten mutkien kautta.

Seuraavaksi olisi toisen lauseen vuoro. Puhdistin huolellisesti asiakkaan ihon laimennetulla desinfiointiaineella ja ruiskutin jälleen siirtokuvan kiinnittävää ainetta haluamaani kohtaan. Oliko kohta liian kostea, vai oliko siirtopaperissa vikaa – en tiedä, mutta joka tapauksessa siirtokuva levisi tahraksi iholle. Onneksi siirtopaperia oli vielä riittävästi jäljellä, jotta pystyin pelastamaan tilanteen tekemällä uuden siirtokuvan. Tällä kertaa sivelin kiinnittävän aineen ohueksi kerrokseksi iholle, ja se toimi mainiosti. Nyt, kun oli

jälleen hyvät ääriviivat, joita seurata, pystyimme aloittamaan toisen lauseen tatuoimisen. Tästä selvisimme nopeasti ilman vastoinkäymisiä. (Liite 5)

Lopuksi puhdistin ihon ylimääräisestä musteesta, verestä ja kudosnesteestä hellästi pyyhkimällä kostutetulla paperilla. Hetken kuivumisen jälkeen levitin tatuoinnin päälle hyvän kerroksen Bepanthen- rasvaa ja elintarvikekelmua, jotta paraneminen voi alkaa.

Jotkut tatuoitsijat suosittelevat käyttämään Helosan- rasvaa, joka on hieman antiseptinen ja jotkut taas Bepanthenia, jossa vaikuttavana aineena on dekspantenoli. Kummatkin ovat varmasti varsin hyviä tarkoitukseen nähden, mutta itse kokeiltuani kumpaakin rasvaa, totesin että Bepanthen on mielestäni parempi vaihtoehto, ja olen suositellut sitä myös asiakkaille. (Yliopistonverkkoapteekki.fi 2013, hakupäivä 18.3.2012).

Asiaa hieman tutkittuani havaitsin, että suositteluni ei ole ollut turhaa, sillä juuri tuolla dekspantenolilla on suuri vaikutus ihon paranemiseen. Dekspantenoli muuntuu iholle levitettynä B5-vitamiiniksi, eli pantoteenihapoksi. B5-vitamiini on ihon ja limakalvojen uudistumiselle välttämätön solujen kasvutekijä. Haavojen paranemisessa B5-vitamiinilla on solujen jakaantumista ja kollageenin kestävyyttä parantava vaikutus sekä haavojen paranemista nopeuttava vaikutus. Ohut kerros voidetta myös imeytyy varsin nopeasti. (Lääketietokeskus 2011, hakupäivä 19.3.2012)

5 POHDINTA

Prosessin aikana havaitsin monia asioita sekä itsestäni, että tekemistäni asioista. Työskentelen parhaiten paineen alla, mutta huomasin että tämä prosessi on kokonaisuudessaan ollut lähes rentouttava kaikesta paineesta huolimatta. Tuntui todellakin siltä, että sain jotakin aikaiseksi, vaikka matkalla on ollut kaikenlaisia vastoinkäymisiä.

Kaikki lähti siitä, että halusin valita sellaisen aiheen opinnäytetyölleni, josta todella pitäisin ja se pitäisi mielenkiintoni yllä loppuun asti. Niin siinä myös kävi. Tuntui, että pelkkää tekstitatuoinneista kertovaa kirjallisuutta tai aineistoa oli vähän, mutta todellisuudessa tatuoinnin toteutus kulkee lähes samaa kaavaa, oli se sitten kirjoitusta tai kuvaa, joten hyödynsin osittain tietojani ja aineistoja, jotka löysin kuvatatuoinneista. Aineiston vähyys sai minut etsimään vielä kiivaammin ja lopulta löysin kirjan, joka sisälsi monipuolisesti tietoa tatuointeihin liittyen. Tämä teos kulkeekin koko tekstin läpi niin sanotusti selkärankana.

Tatuoinnin suunnittelu eroaa mielestäni tekstitatuointia tehdessä kuvatatuoinnista siten, että tekstin tulee asettua lihaksiston ja kehonosan mukaan kauniisti ja virtaviivaisesti, jotta se näyttäisi mahdollisimman hyvältä. Kehonosan huomioon ottaen pohdin myös, miten saisin reiteen sijoitetun tatuoinnin näyttämään sopusuhtaiselta ja sievältä, tekemättä kuvasta kuitenkaan liian pientä ja huomaamatonta.

Tekstin merkitys ja kirjainten muoto tuo myös omat haasteensa suunnitteluun. Havaitsin, että fontti on parasta valita siten, että se kuvastaisi sekä tatuoinnin kantajaa, että tekstin merkitystä. Sillä joskus tekstille voi antaa voimaa myös sen muodolla, ei vain sen älyllisellä merkityksellä. Päädyinkin ratkaisuun, jossa sain tekstille lisää pinta-alaa kasvattamatta fontin kokoa – valitsin fontin, jossa oli niin sanottuja häntiä, sekä ylhäällä että alhaalla. Fontti on mielestäni kaunis ja hieman korumainen, ja se sopi hyvin sekä asiakkaalle että tekstin merkitykselle.

Havainnoissa tulee ottaa huomioon, että nämä tekotavat ovat mielestäni parhaita tapoja tehdä ja jokainen asiakas on erilainen, joten koskaan ei voi yleistää tämän aiheen puitteissa. Tekniikkaa on sovellettava asiakkaan ja olosuhteiden mukaan, mutta perusasiat

pysyvät muuttumattomina, kuten tatuointikoneen toimintaperiaate, tai se, että muste tulee saada ihon alle tiettyyn syvyyteen pysyvyyden takaamiseksi.

Kuitenkin tämän projektin tiimoilta voin sanoa, että paras tapa toteuttaa tekstitatuointi, on suunnitteluvaiheessa miettiä tarkkaan asiakasta ja hänen toiveitaan. Mitkä seikat fonteissa kuvastaisivat häntä parhaiten ja miten saadaan tekstin merkityksestä kaikki irti? Tekstitatuoinneissa siis mielestäni tärkein vaihe on suunnittelu ja toissijaisena on itse tatuoinnin toteutus, koska kukaan ei halua asiakkaalleen sellaista tunnetta, että ”Tatuointi on kyllä hieno, mutta onko se minun näköiseni?” On etsittävä siis asioita, jotka tekevät tatuoinnista henkilökohtaisen.

Tatuointikärpänen on selvästi jälleen puraissut minua, ja herättänyt uudelleen palon kuvien ja tekstien ikuistamiseen ihmisten iholle – tästä on hyvä jatkaa kehittymistä paremmaksi tatuoijaksi ja tatuointien suunnittelijaksi.

LÄHTEET

Hemingson, Vince 2008. Tatuoinnit – Kehotaiteen käsikirja. Helsinki: Readme.fi
Katla, Katariina 2008. Tatuointitaide tatuoijan näkökulmasta. Hakupäivä 15.1.2013 <http://www.katariinakatla.com/tatuointitaide_tatuoijan_nakokulmasta.html>
Lääketietokeskus 2011. Bepanthen-voide. Hakupäivä 19.3.2012 <http://www.laakeinfo.fi/Medicine.aspx?m=960&d=15773&i=BAYER+CONSUMER+CARE_BEPANTHEN_BEPANTHEN%C2%AE+50+mg%2Fg+emulsiovoide%2C+BEPANTHEN%C2%AE+50+mg%2Fg+voide>
Tattoomaailma Oy 2012. Hakupäivä 15.1.2013. <http://www.tattoomaailma.com/>
Tuntematon. Hakupäivä 10.1.2013 <http://www.kotikone.fi/~y638107/milla/sivuttext/tatuoinneista.htm>
Valente, Pamela & Bagot, Pascal 2010. The Way of the Ink – documentary film. Hakupäivä 12.1.2013 <http://docsonline.tv/?search=The%20way%20of%20the%20Ink&type=title&docinfo=393>
Wikipedia 2013. Tatuointi. Hakupäivä 10.1.2013 <http://fi.wikipedia.org/wiki/Tatuointi>
Wikipedia 2012. Irezumi. Hakupäivä 12.1.2013 <http://fi.wikipedia.org/wiki/Irezumi>
Wikipedia 2013. Ötzi. Hakupäivä 10.1.2013 <http://fi.wikipedia.org/wiki/%C3%96tzi#Tatuoinnit_ja_l.C3.A4vistykset>
Yliopistonverkkoapteekki.fi 2013. Bepanthen. Hakupäivä 18.3.2012 http://www.yliopistonverkkoapteekki.fi/epages/KYA.sf/fi_FI/?ObjectPath=/Shops/KYA/Products/195172/SubProducts/195172

LIITTEET

Liite 1. Ehdotelmat

Liite 2. Hyväksytty fontti

Liite 3. Siirtokuvan tekeminen

Liite 4. Siirtokuvan asettelu

Liite 5. Valmis tatuointi

LIITTEET

Liite 1.

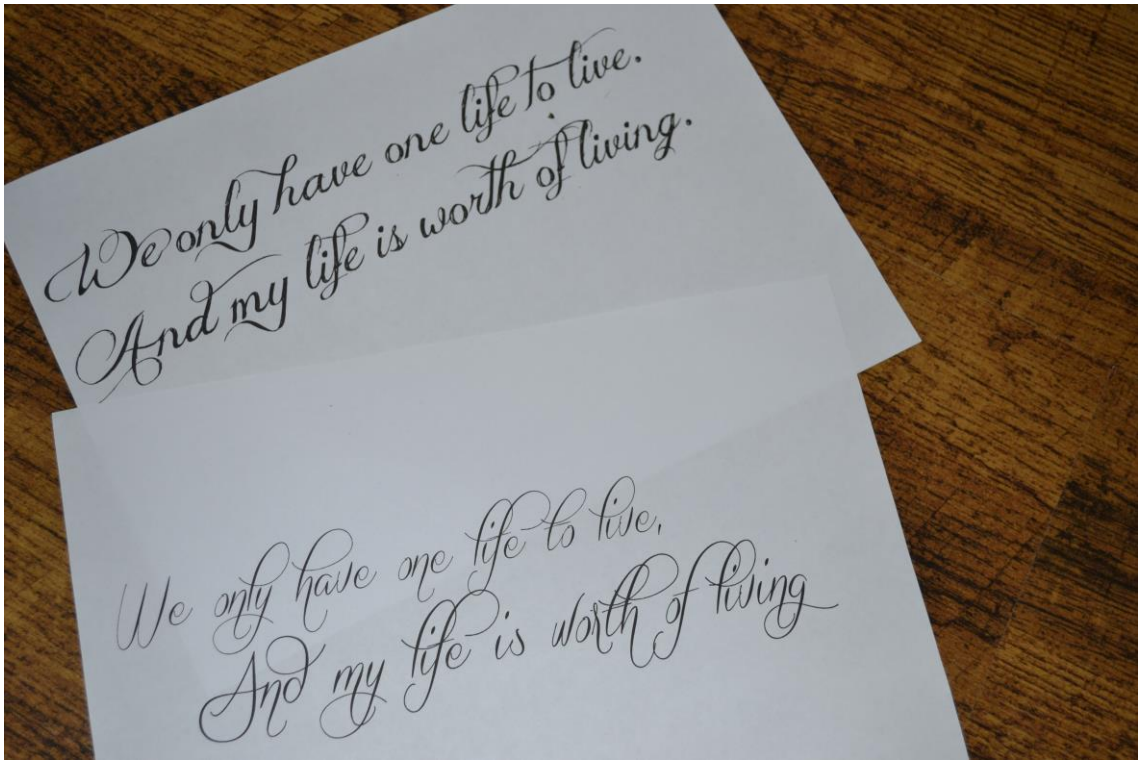

Liite 2.

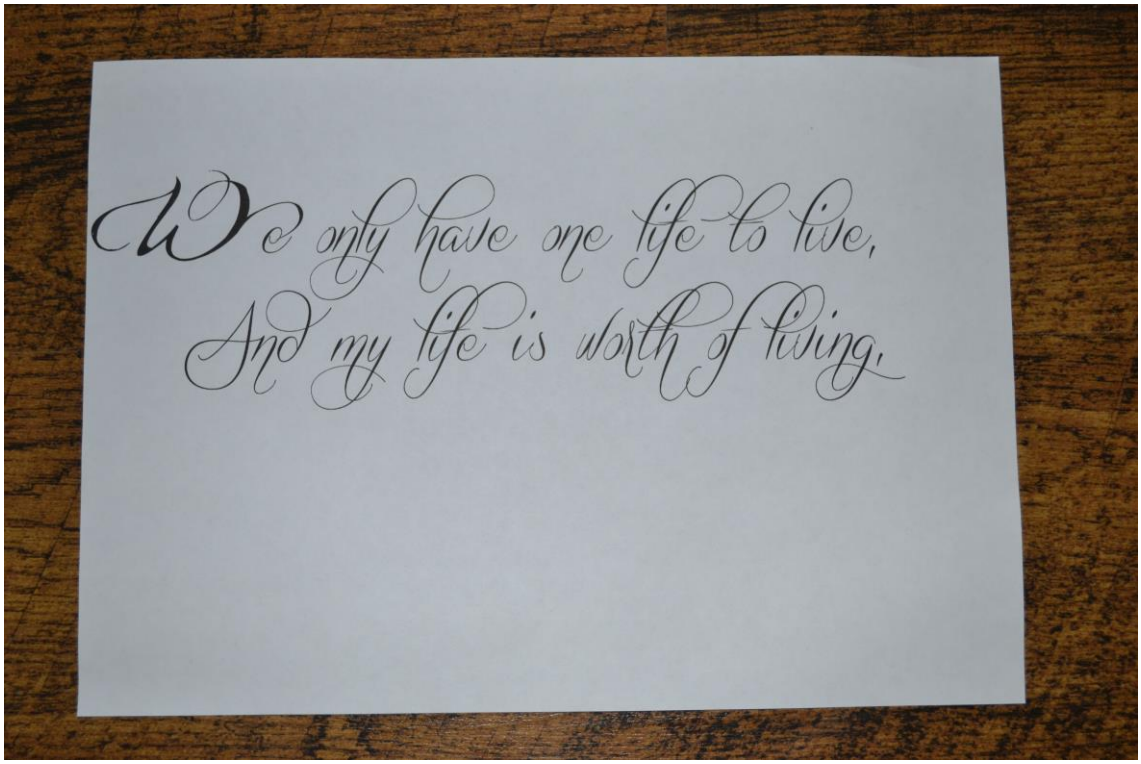

Liite 3.

Liite 4.

Liite 5.